

C12 – BUI1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

7 oktober 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de gevolgen van de uitspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) over het taalkader bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Agentschap voor Buitenlandse Handel

1

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aandeel van de Vlaamse dossiers bij de Nationale Delcrederedienst en Finexpo

4

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het pleidooi van de minister om de taalregels te moderniseren teneinde tegen 2020 een topregio te zijn

5

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de gevolgen van de uitspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) over het taalkader bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Agentschap voor Buitenlandse Handel

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u weet dat wij het Agentschap voor Buitenlandse Handel overbodig vinden. Wij vinden dat de gewestelijke diensten perfect kunnen samenwerken om prinselijke zendingen te organiseren zonder dat daar een aparte instelling met een veertigtal personeelsleden – in theorie mogen er dat zelfs vijftig zijn – in het leven wordt gehouden.

Maar het agentschap is nu eenmaal een feit. Artikel 1 van het samenwerkingsakkoord stipuleert dat de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken van toepassing zijn op de instelling. Dat brengt met zich mee dat er een taalkader moet zijn. Artikel 43, paragraaf 3, van de taalwetgeving inzake bestuurszaken schrijft voor dat een percentage betrekkingen moet worden vastgelegd dat aan het Nederlands en het Frans kader moet worden toegewezen. De raad van bestuur van het agentschap heeft inderdaad een paritair taalkader aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) voorgelegd, wat om twee redenen toch wel eigenaardig is.

Ten eerste is er die paritaire verdeelsleutel. In de toelichting bij het instemmingsdecreet met betrekking tot het samenwerkingsakkoord staat dat de taalkaders zouden worden herbekeken, na drie jaar, op grond van verschillende criteria. Men kan daarvoor de bevolkingsaantallen nemen, de inkomens uit belastingen of het aandeel van Vlaanderen in de uitvoer, maar veel criteria zijn er niet om een paritair taalkader te rechtvaardigen. Op het werk – en dat is primordiaal – heb ik geen zicht, maar als de Franstalige dossiers effectief de helft van het werk op het Agentschap voor Buitenlandse Handel uitmaken, dan zou ik toch voorstellen om ook de gewestelijke dotaties daaraan aan te passen.

De tweede eigenaardigheid is dat de raad van bestuur het taalkader heeft voorgelegd aan de VCT, terwijl de VCT zich daar niet over wil uitspreken omdat het agentschap geen voogdijoverheid heeft. Het heeft een soort sui-generisstatuut.

Mevrouw de minister, op 1 juli van dit jaar hebt u in deze commissie bevestigd dat er wat dat betreft geen nieuwe elementen waren, maar dat u de VCT daarover opnieuw zou aanschrijven. Ik weet niet of dat ondertussen ook gebeurd is. Vorig jaar betwistte u hoe dan ook mijn stelling dat bij ontstentenis van een door de VCT goedgekeurd taalkader, de benoemingen in 2003 van een directeur-generaal en een adjunct-directeur-generaal niet konden gebeuren. Dat was in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van 4 december van vorig jaar. Ik citeer uit uw antwoord: “Het vastleggen van de taalrol voor het dagelijks bestuur, namelijk een directeur-generaal en een adjunct-directeur-generaal, valt niet onder de procedure die het Agentschap voor Buitenlandse Handel volgt voor wat betreft de goedkeuring van de taalkaders van zijn andere personeelsleden.”

Ik was het – zoals u weet – daar niet mee eens, en ik heb op 8 januari een klacht ingediend bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Op 9 juli heeft de VCT daar uitspraak over gedaan, en die uitspraak werd in een brief van 22 juli aan de voorzitter van de raad van bestuur van het agentschap betekend. Eerst gaat de VCT in op de brief van de voorzitter van de raad van bestuur van het agentschap aan de VCT. Daarin stond: “Vooreerst wens ik u erop te wijzen dat de aanstelling van de directeur-generaal en van de adjunct directeur-generaal van het Agentschap voor Buitenlandse Handel de exclusieve bevoegdheid is van de raad van bestuur van het Agentschap. Het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel, gesloten op 24 mei 2002, bepaalt dit in het artikel 10, paragraaf 1 van de bijlage 2. Ditzelfde artikel schrijft ook voor dat zij tot een verschillende taalrol dienen te behoren. De raad van bestuur is in zijn vergadering van 10 september 2003 overgegaan tot de aanduiding van de heer Marc Bogaerts en van mevrouw Fabienne L’Hoost als directeur-generaal respectievelijk adjunct directeur-generaal, dit na een selectieprocedure. Gelet op het feit dat het materieel onmogelijk was de procedure voor het opstellen van taalkaders voor deze datum af te ronden, zijn de aanstellingen doorgevoerd ten einde het goed bestuur van het Agentschap te verzekeren.”

Dan volgt het antwoord en de uitspraak van de VCT: “De VCT stelt vast dat de federale overheid en de gewesten op 24 mei 2002 een samenwerkingsakkoord

hebben gesloten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel, samenwerkingsakkoord dat instemming kreeg bij wet van 18 december 2002. De VCT stelt ook vast dat er tot op heden geen taalkaders werden vastgesteld voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de Raad van State en van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zijn benoemingen, verricht alvorens de taalkaders zijn vastgesteld, nietig. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht oordeelt derhalve dat de klacht ontvankelijk is en gegrond. Zij verwijst naar artikel 58 van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken dat stelt: ‘... zijn nietig alle administratieve handelingen en verordeningen, die naar vorm of naar inhoud, strijdig zijn met de bepalingen van deze gecoördineerde wetten.’”

Tot daar mijn citaat uit de uitspraak van de VCT, die duidelijk zegt dat deze benoemingen nietig zijn. Volgens een bericht in De Standaard van 6 augustus 2008 betwist het Agentschap voor Buitenlandse Handel dit. Kunt u dat bevestigen?

Wie bij het agentschap heeft er beslist om de uitspraak van de VCT naast zich neer te leggen? Was dat de raad van bestuur of de directie? Heeft de raad van bestuur zich daar al over gebogen? Is de Vlaamse Regering het daarmee eens? Legt zij de uitspraak van de VCT ook naast zich neer? Hoe moet dit nu verder?

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, in 2001 werd de bevoegdheid voor Buitenlandse Handel volledig overgeheveld naar de deelstaten. Een concreet gevolg hiervan was de opheffing van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel (BDBH). In 2002 volgde het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel. Het agentschap kreeg een dubbele opdracht: beslissen over en organiseren van buitenlandse handelsmissies en ontwikkelen van de nodige informatie en documentatie over de buitenlandse markten.

De bestaansreden van het Agentschap voor Buitenlandse Handel werd van bij de oprichting – en niet alleen door de heer Van Nieuwenhuysen maar vanuit verschillende hoeken – in twijfel getrokken. Ook het gebrek aan doelmatigheid bleek meermaals voer voor debat in de commissie. In 2006 resulteerde de kritiek in een met redenen omklede motie waarin het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering vroeg erop toe te zien dat het agentschap de bevoegdheden die het meekreeg, zou uitoefenen in de geest van het Vlaams regeerakkoord. Het agentschap diende een aanvulling te betekenen voor de werking van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT).

Terwijl de regionale exportpromotiediensten FIT en AWEX beter lijken te functioneren dan de toenmalige BDBH, en Vlaanderen goede exportcijfers kan voorleggen, roept de werking van het Agentschap voor Buitenlandse Handel opnieuw vragen op. Volgens de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ontbreekt het het agentschap als federale instelling aan een taalkader dat de verdeling van de jobs tussen Nederlands- en Frans-taligen vastlegt. Dat was te lezen in De Standaard van 6 augustus 2008. Het agentschap verklaarde daarentegen geen federale instelling te zijn, en dus geen taalkader nodig te hebben, maar het heeft er zelf wel één opgesteld. Het is echter niet duidelijk wie dat kader moet bekrachtigen.

Mevrouw de minister, hoe staat u tegenover het probleem van de bestuursverantwoordelijkheid en van de kritiek van de VCT, rekening houdend met het feit dat de volledige bevoegdheid voor Buitenlandse Handel bij de deelstaten ligt?

Slaagt het agentschap er volgens u in zijn taken – het organiseren van handelsmissies en informatieopdracht – voldoende en efficiënt uit te voeren? Hoe evalueert u dat?

Worden de bevoegdheden die het agentschap meekreeg in het kader van het samenwerkingsakkoord uitgeoefend in de geest van het Vlaams regeerakkoord? Betekent het agentschap een aanvulling voor de werking van het FIT? Met andere woorden, hoe evalueert u de uitvoering van het samenwerkingsakkoord?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Collega's, inzake de taalkaders kan ik het volgende meedelen. Eerst is er de toepasselijkheid van de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken op het Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH).

Over de toepassing van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken op het ABH kan geen twijfel bestaan. Artikel 1, punt 2, van het samenwerkingsakkoord tot oprichting van het ABH bepaalt uitdrukkelijk dat de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken op het agentschap van toepassing zijn. Het is moeilijk om het agentschap verantwoordelijk te stellen voor de inhoud van het artikel. Ik kan alleen maar benadrukken dat de algemene directie van het agentschap bevestigt dat de bovenvermelde wetten van toepassing zijn, zo niet zouden zij trouwens geen initiatieven genomen hebben tot vaststelling van de taalkaders.

Het tweede punt is de juridische draagwijdte van het advies van de VCT over de nietigheid van de benoemingen bij het agentschap. Ik geef u graag de elementen met betrekking tot de juridische draagwijdte van

het advies. Alle juridische commentaren bij de samengevoegde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) bevestigen dat het advies van de commissie naar aanleiding van klachten van particulieren over de niet-naleving van de bestuurstaalwetgeving niet bindend is. Dat wordt ook bevestigd door Renard, erevoorzitter van de VCT, in zijn boek ‘Talen in bestuurszaken, in de bedrijven en in sociale betrekkingen’. Hij formuleert het als volgt. “Dat haar opdracht adviserend is, heeft tot gevolg: (1) dat een uitspraak van de VCT in welke vorm ook gegeven, niet bindend is voor de betrokken overheid noch voor de klager; hier is dus geen beslissing in de zin van artikel 14 van de Gecoördineerde Wetten op de Raad van State (...) die vatbaar zou zijn voor een annulatieberoep bij de raad. (...); (2) dat een uitspraak van de VCT niet de draagkracht noch de uitwerking heeft van een rechtsregel, waarvan het niet nakomen machtsoverschrijding zou uitmaken.”

Het advies van de VCT is met andere woorden definitief – er is geen beroep mogelijk –, maar als gevolg van dit advies zijn de doorgevoerde benoemingen niet nietig ‘van rechtswege’. Een nietigheidsvordering bij de Raad van State blijft daarom noodzakelijk om de door de VCT veronderstelde nietigheid in een tegensprekelijke procedure vast te stellen. Wie een dergelijke procedure wil opstarten, moet een belang kunnen doen gelden, en bovendien moet de vordering tot nietigverklaring worden ingesteld binnen de gewone termijn van de Raad van State, ook als de aangevoerde nietigheidsgrond een miskenning van de taalwetten is.

Derdens zijn er de initiatieven van het agentschap met betrekking tot de vaststelling van de taalkaders. Ik geef u graag een volledige stand van zaken. Ten eerste, op 20 september 2007 heeft de raad van bestuur de huidige personeelsformatie van het ABH goedgekeurd alsook het taalkader waarbij de betrekkingen paritair werden verdeeld.

Ten tweede, op 22 november 2007 heeft het agentschap een ontwerp van brief – met het dossier van de taalkaders – voor de voorzitter van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht aan de minister van Buitenlandse Zaken overgemaakt.

Ten derde, op 21 april 2008 is het agentschap via de administratie van de FOD Buitenlandse Zaken op de hoogte gesteld van de bijkomende informatie waarover de Vaste Commissie voor Taaltoezicht moest beschikken om een advies over het voorgestelde taalkader te kunnen uitbrengen.

Ten vierde, op 22 april 2008 heeft het agentschap de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een antwoord gestuurd. De commissie heeft geweigerd deze opmerkingen in overweging te nemen. Alle communicatie moet immers langs de bevoegde minister verlopen.

Ten vijfde, op 16 juni 2008 heeft het agentschap het volledig herwerkte dossier, inclusief onder meer een ontwerp van koninklijk besluit (KB) betreffende de taalkaders, aan de administratie van de FOD Buitenlandse Zaken overgemaakt. Het agentschap heeft de administratie gevraagd dit dossier ondertekend door de minister aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht over te maken.

Ten zesde, op 2 september 2008 is het door de minister van Buitenlandse Zaken getekende dossier voor advies naar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht gestuurd.

Ten zevende, op 19 september 2008 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht aan de federale minister van Buitenlandse Zaken advies uitgebracht. Wat de paritaire verdeling van de taalkaders binnen het agentschap betreft, is dit advies over de hele lijn positief.

Ten achtste, op basis van dit advies zijn in de loop van vorige week de ontwerpen van KB opgesteld en ter opvolging aan de minister van Buitenlandse Zaken overgemaakt.

Dit alles betekent dat zes jaar na de oorspronkelijke datum uiteindelijk een einde aan deze geschiedenis in verband met taalpariteit wordt gesteld.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Volgens de minister zijn de taalwetten op deze instelling van toepassing. Indien hier een conclusie uit moet worden getrokken, is het wel dat uitspraken van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, ook al zijn ze niet bindend, moeten worden nageleefd. Daar is dan echter weer geen sprake van.

Los van de wettelijkheid van het taalkader, vind ik het eigenaardig dat iemand die na een selectieprocedure in 2003 een negatieve beoordeling heeft gekregen, tot adjunct-directeur-generaal kan worden benoemd. Dat is echter een heel andere zaak. Ik heb u daarover een schriftelijke vraag gesteld en ik wacht vol belangstelling op het antwoord.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht blijkt het taalkader te hebben goedgekeurd. Dat verwondert me enigszins. Ik vraag me af of de Vlaamse overheid en haar vertegenwoordigers in de raad van bestuur geen vraagtekens hebben geplaatst bij een paritair taalkader. Ik kan me moeilijk voorstellen op basis van welke criteria tot het instellen van een paritair taalkader is overgegaan.

Mevrouw de minister, blijkbaar is er nu een aanvaard taalkader. Vindt u dat normaal? Heeft dat ook gevolgen voor de gewestelijke dotaties aan het agentschap?

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Ik dank de minister voor haar antwoord. Blijkbaar zou de kwestie van de taalpariteit nu, na zes jaar, zijn uitgeklaard. Het verwondert me eveneens dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht dit zomaar goedkeurt. De adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zijn niet bindend, maar moeten worden nageleefd. De positieve evaluatie van de paritaire verdeling lijkt me vreemd.

Ik weet niet of nu een definitieve oplossing is gevonden voor het juridisch vacuüm waarin de instelling eigenlijk vertoeft. Er moet in elk geval duidelijkheid zijn. Ik hoop dat het nu duidelijk is wie het taalkader moet bekrachtigen. De vraag is wie de bestuursverantwoordelijkheid draagt. Gaat het om de raad van bestuur, waarin de gewesten zetelen, of om de minister van Buitenlandse Zaken, die volgens artikel 35 van de Grondwet de residuaire – de niet-geregelde – bevoegdheden heeft? Ik vraag me in elk geval af of dit nu allemaal definitief van de baan is.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Ik heb het verloop chronologisch en volledig weergegeven. Ik heb verklaard waar we staan. De ontwerp-KB's liggen op het bureau van de federale minister van Buitenlandse Zaken.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik stel vast dat we in de toekomst toch over een federale instelling zullen kunnen spreken.

Minister Patricia Ceysens: Die instelling heeft een statuut sui generis.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het aandeel van de Vlaamse dossiers bij de Nationale Delcredere dienst en Finexpo

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, het is niet de eerste keer dat ik me wat erger aan het ogenschijnlijke gebrek aan belangstelling voor de

Nationale Delcredere dienst en voor Finexpo. Het gaat hier immers om belangrijke instrumenten voor de ondersteuning van onze exporteurs. Indien ik de recente berichten over de financiële crisis mag geloven, gaat het ook voor de federale regering om belangrijke instrumenten.

Voor de volledigheid wil ik nog even opmerken dat de Nationale Delcredere dienst de risico's inzake invoer, uitvoer en investeringen verzekert. De Belgische staat garandeert de verplichtingen die de Nationale Delcredere dienst op zich neemt. Finexpo verzekert de financiële steun aan de export van uitrustingsgoederen en aanverwante diensten, onder meer door middel van leningen van staat tot staat en van rentestabilisaties.

In februari 2007 heeft de vorige minister van Buitenlandse Handel, mevrouw Fientje Moerman, laten weten dat ze niet over gegevens over de regionale verdeling van de kredieten beschikte. Eigenaardig genoeg hield Finexpo hierover geen statistische gegevens bij. In april 2007 heeft diezelfde minister laten weten dat haar diensten en zijzelf niet over cijfers over het aandeel van Vlaamse dossiers in de werking van de Nationale Delcredere dienst beschikten. Ze kon dan ook geen informatie over de evolutie van die dossiers geven.

Ik heb op 25 juni 2008 schriftelijk gevraagd of u het niet noodzakelijk vindt dat de regering over de gegevens voor Vlaanderen zou beschikken en of u bij beide instellingen op meer openheid had aangedrongen. Ik wil even dieper ingaan op uw antwoord omdat het me nogal vrijblijvend overkomt. Ik heb niet de indruk dat het u echt bezighoudt.

U zegt in uw antwoord dat er over de Nationale Delcredere dienst wel degelijk gegevens bestaan, al dateren ze wel van de periode 2000-2002. U verwijst naar een studie van professor Cuyvers, waaruit blijkt dat Vlaanderen toen 37,8 percent vertegenwoordigde van de transactiebedragen voor kredietverzekeringdossiers. Dat lijkt me erg weinig in vergelijking met ons aandeel in de export van dit land. Of de verhoudingen vandaag nog dezelfde zijn, weten we dus niet. U zegt dat de gedelegeerd bestuurder van Flanders Investment & Trade het punt reeds “ter sprake heeft gebracht” bij Yves Windelincx, CEO van de Nationale Delcredere dienst. Daar blijft het dan schijnbaar bij.

Voor Finexpo bevestigt u dat er helemaal geen gegevens beschikbaar zijn. Ik heb niet de indruk dat daar snel verandering in zal komen. U zult via de twee gewestelijke vertegenwoordigers in het comité aansturen “op meer openheid in verband met de interregionale verdeling van de middelen”. Ook hier lijkt het weer daarbij te blijven.

Mevrouw de minister, zijn er sedert die opmerking van de gedelegeerd bestuurder van het Vlaams Agentschap

voor Internationaal Ondernemen al toezeggingen gebeurd door de Nationale Delcrederedienst? Meent u niet dat er wat dwingender moet worden opgetreden: dat het dus niet mag blijven bij een beleefd verzoek van een gedelegeerd bestuurder, maar dat er een duidelijke eis moet komen vanuit de Vlaamse Regering? Bent u bereid om zelf een initiatief te nemen om zicht te krijgen op de recente verhoudingen en dus ook op het aandeel van de Vlaamse bedrijven in de werking van beide instellingen? Bent u daarnaast ook bereid om het aandeel van de Vlaamse bedrijven daarin op te voeren als zou blijken dat ze ondervertegenwoordigd zijn? Dat laatste zou me eerlijk gezegd niet verwonderen.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijn antwoord blijft natuurlijk hetzelfde als mijn schriftelijk antwoord. Een uitsplitsing over de verdeling van de toegewezen middelen is absoluut niet evident en zou een vertekend beeld kunnen geven. Bij de betrokken uitvoercontracten gaan vaak meerdere ondernemingen samen, waarbij dikwijls ook een aantal niet-Belgische componenten betrokken zijn. Het gaat heel vaak om consortia, tijdelijke verenigingen, lokale onderaanneming en dergelijke zaken meer. Voorts is het zo dat nogal wat Vlaamse bedrijven die precies op deze instrumenten een beroep doen, hun maatschappelijke zetel in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben. Dat is voor grote ondernemingen heel vaak het geval. Denk bijvoorbeeld maar aan Umicore. Dat bedrijf heeft verschillende vestigingen in Vlaanderen, maar gebruikt toch zijn zetel in Brussel om dit soort dossiers in te dienen. Een oefening van regionale opsplitsing is met andere woorden echt niet evident, zeker niet om er dan beleidsconclusies uit te kunnen trekken.

Daarnaast mogen we ook de basistaken van de bewuste instellingen niet uit het oog verliezen. Zo heeft Finexpo als taak om zonder onderscheid naar regio waar de uitrustingsgoederen worden geproduceerd, de Belgische inbreng *sensu lato* te onderzoeken. Het spreekt voor zich dat de Nationale Delcrederedienst en Finexpo belangrijke instrumenten zijn om bedrijven te ondersteunen in hun internationaliseringsstrategie. Export is een gewestelijke bevoegdheid en het lijkt me niet meer dan logisch dat deze middelen correct worden verdeeld. We hebben daarvoor natuurlijk ook wel onze Vlaamse vertegenwoordigers in die raden van bestuur. Die moeten erop toezien dat Vlaanderen wel degelijk voldoende aan de bak komt en dat de dossiers correct worden opgevolgd. Een uitsplitsing van de gegevens is op dit moment echter niet voor de hand liggend.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, u hebt nu wat meer toelichting gegeven dan in het

schriftelijke antwoord. Rekening houdend met de argumenten die u hebt gegeven, geef ik toe dat het allicht een moeilijke oefening is om die cijfers op te splitsen. Ik stel echter wel vast dat professor Cuyvers daar voor de Nationale Delcrederedienst blijkbaar toch in geslaagd is. Mijns inziens zou het logisch zijn dat ook deze instellingen – net zoals dat in het verleden is gebeurd met een aantal andere bevoegdheden inzake de buitenlandse handel – mee zouden worden geregionaliseerd. Mevrouw de minister, is dat een van de elementen die u zult aankaarten in het interinstitutioneel gesprek dat morgen op gang wordt getrokken?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Ik heb aan mijn antwoord niets toe te voegen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Neen, dus. Dat heb ik goed begrepen.

Minister Patricia Ceysens: U meent altijd van alles te begrijpen zonder dat u met kennis van zaken spreekt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het pleidooi van de minister om de taalregels te moderniseren teneinde tegen 2020 een topregio te zijn

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, u hebt in de loop van de maand september een aantal maatregelen aangekondigd die het internationaal ondernemen in de toekomst nog meer moeten stimuleren. De berichten zijn inderdaad niet rooskleurig. Niet alleen is er de financiële crisis, ook de handelsbalans van de eerste helft van het jaar oogt niet echt mooi en staat in het rood met maar liefst 8,9 miljard euro. Wij juichen toe dat u daar vanuit de overheid probeert tegen in te gaan.

Een paar weken geleden hebt u aangekondigd dat u een aantal bijkomende Vlaamse economische vertegenwoordigers zult aanwerven die de BRIC-landen intensiever zullen moeten bewerken. U hebt het ook gehad over een uitbreiding van het netwerk van dienstencentra waar Vlaamse ondernemers voordelig terecht kunnen. Dat is allemaal heel positief. We kennen intussen ook onze zwakke punten. Karel Van Miert heeft er een

aantal opgesomd naar aanleiding van het congres Vlaanderen in Actie over internationalisering. Onder meer zijn pleidooi om in kaart te brengen welke kmo's internationaal potentieel hebben en om die kmo's tot export aan te zetten, vind ik erg belangrijk. Ik heb in het verleden al meermaals gepleit voor zo'n proactieve aanpak.

Waar ik meer moeite mee heb, is de wijze waarop eerst Karel Van Miert een beschuldigende vinger lijkt uit te steken naar Vlaanderen en ook de negatieve associaties die daarmee worden gemaakt, onder meer ingevolge ons taalbeleid. U bent op die kar gesprongen door in een aantal gevallen die stelling over te nemen. Zo zegt u in De Morgen – en ik citeer: “dat de Vlaamse strijd voor het Nederlands geen obstakel mag worden voor economische expansie”.

Ik vind dat eerlijk gezegd een vrij verregaande stelling U verwijst onder meer naar de gemeente Zaventem waar uw partijgenoot, de heer Vermeiren, burgemeester is. Daar moeten anderstaligen met een tolk naar het loket. Dat zou buitenlandse ondernemers in het verkeerde keelgat schieten. Ik denk eerlijk gezegd dat internationale ondernemers wel wat anders gewoon zijn dan dat. Ik merk trouwens dat heel wat kaderleden van buitenlandse bedrijven die hier een tijd komen werken, zonder probleem de moeite doen om Nederlands te leren. Daar ligt het probleem echt niet.

Ik ontken niet dat we een imagoprobleem hebben. Nestbevuiling lijkt hier soms wel een nationale sport te zijn. Voor een deel hebben we dat ook te danken aan een doelbewust beleid van de Franstalige landgenoten dat erop gericht is om de Vlamingen in het buitenland te stigmatiseren. Ik denk dan aan de initiatieven die er zijn geweest in de Raad van Europa.

Ik vind het dan ook nogal goedkoop om met een beschuldigende vinger te wijzen naar diegenen die ijveren voor het correct toepassen van de taalwetten of van het Septemberdecreet en diegenen die met de beste bedoelingen taalvoorwaarden stellen bij het toewijzen van sociale woningen, daartoe genoodzaakt door Franstaligen die systematisch onze integriteit ondergraven en betwisten, maar ook om de integratie van nieuwkomers te bevorderen, met andere woorden uit sociale overwegingen.

U zegt dat dit ondergeschikt moet worden gemaakt aan economische expansie en dat “als je de ambitie hebt om tegen 2020 een topregio te zijn, je die taalregels moet moderniseren”. Ik zou wat dat betreft Geert van Istendael, hoewel geen vriend van mijn partij, willen citeren in De Morgen van 6 augustus: “Blijf dus in godsnaam met je fikken van de taalwet af en laat die ambtenaren in Zaventem of Sterrebeek of Vilvoorde Nederlands spreken en alleen Nederlands. Kunnen de talrijke buitenlandse bewoners uit de Brusselse rand dat niet snappen? Als ik als Belg naar het Rathaus in Hamburg ga, spreek ik toch

Duits zeker. Of naar de town hall in Southampton, dan spreek ik toch Engels zeker. In de mairie van Châteauroux Frans, in het gemeentehuis van Zaventem Nederlands. Zijn sommige talen misschien beter dan andere omdat ze groter zijn? Met dat argument hebben de machthebbers van mijn vaderland mijn taal tientallen jaren lang de toegang tot de universiteit ontzegd. Mijn taal was niet geschikt voor wetenschap, zeiden ze. On parle le Flamand aux animaux et aux domestiques, in die volgorde.”

Mevrouw de minister, er is heel wat anders nodig dat wat gepruts aan de taalwetgeving om in 2020 een topregio te zijn. De taalregels vergemakkelijken die ambitie misschien niet, maar ze zijn wel degelijk nodig in de Belgische context waar u dan toch blijkbaar zo'n voorstander van bent. Zijn er overigens wetenschappelijke vaststellingen die bevestigen dat landen met een al dan niet stringente taalwetgeving of taalbeleid het economisch minder goed doen dan andere? Dat zou ik toch wel eens willen zien.

Mevrouw de minister, u maakt deel uit van een regering die inzake de Vlaamse rand een specifiek beleid voert dat grote aandacht besteedt aan de taalhomogeniteit van Vlaanderen en van de regio rond Brussel. Dat wordt in het buitenland inderdaad wel eens in een negatief daglicht geplaatst. Ik vraag me af of u na uw uitspraak nog wel achter het beleid van de Vlaamse Regering staat. Welke taalregels moeten volgens u worden gemoderniseerd, en in welke zin? Is daarover al overleg gepleegd binnen de Vlaamse Regering?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Dit discussiepunt sluit aan bij het beleid dat ik heb ingezet om in de BRIC-landen onze aanwezigheid te verdubbelen. We hopen daarmee onze export in die landen op te drijven en meer buitenlandse investeringen aan te trekken.

We hebben al meermaals in het buitenland gezien – het kan dan gaan om nieuwe lidstaten – dat daar vaak een beleid wordt gevoerd waarbij de rode loper wordt uitgerold voor de buitenlandse investeerders. Ik ben onlangs zelf in Boedapest geweest. We hebben kunnen zien hoe men daar te werk gaat, en ik kan u zeggen dat alles daar in de taal van de buitenlandse investeerder gebeurt.

Afgelopen zomer is er in een internationaal gezaghebbend zakentijdschrift een artikel over deze materie verschenen. Een journalist heeft zich uitgegeven voor een buitenlandse investeerder en heeft op meerdere plaatsen een streekproef gedaan. En wij kwamen daar eerlijk gezegd niet goed uit. De journalist zegt dat op plaatsen waar het Engels niet de moedertaal is, men onmiddellijk bereid is om u te helpen in de taal die u hanteert – in het zakenleven is dat meestal het Engels – wanneer u zich

als buitenlands investeerder aanmeldt bij een aantal officiële loketten. In de steekproef die de journalist in Vlaanderen had gedaan, was dat minder het geval. Men kwam tot de pijnlijke vaststelling dat buitenlandse investeerders hier misschien niets meer te zoeken hebben.

U hebt zelf verwezen naar de expert van het VIA-atelier Internationalisering, de heer Karel Van Miert, die dat inderdaad met zoveel woorden heeft omschreven. Voor de begroting 2009 zal ik een forse bijkomende investering doen voor de nieuwe BRIC-strategie, maar elke medaille heeft natuurlijk een keerzijde. Wij doen ons in het buitenland voor als een regio die aantrekkelijk is om in te investeren, vanwege onze ligging, onze meertaligheid en onze andere troeven. Als de investeerders dan inderdaad komen, geef je die mensen weinig vertrouwen als ze aan het loket plots alles in het Nederlands moeten doen. Ook bij FIT is dat, met de huidige taalwetgeving, eerlijk gezegd niet altijd evident. Ik vind dat dat niet kan.

Hoe zit dat nu juridisch allemaal in elkaar? Eerst en vooral is er het Vlaamse Taaldecreet van 19 juli 1973, dat van toepassing is op de natuurlijke personen en rechtspersonen die een exploitatiezetel hebben in het Nederlandse taalgebied. Het is van toepassing op de sociale betrekkingen tussen de werkgever en de werknemers, en tevens op de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden. Onder sociale betrekkingen worden zowel de mondelinge als de schriftelijke individuele en collectieve contacten tussen de werkgever en de werknemers bedoeld, die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de tewerkstelling. Niets belet dat de werkgever een vrije vertaling voorziet, maar die vertaling heeft geen enkele juridische waarde. De sanctie bestaat in de absolute nietigheid van de stukken en handelingen die in strijd zijn met het Taaldecreet. Deze nietigheid moet ambtshalve worden ingeroepen door de rechter. Naast de burgerlijke sanctie kan de werkgever hiervoor ook nog strafsancities oplopen.

Een en ander raakt ook de buitenlandse investeerders. En zij weten dat intussen heel goed. Ik kan u zeggen dat ik daar geregeld over word aangesproken. Dat helpt ons absoluut niet wanneer we in concurrentie zijn met andere regio's, waar men voor buitenlandse investeerders de rode loper uitrolt.

Ten tweede is er de wetgeving inzake het taalgebruik in bestuurszaken. Die is bijvoorbeeld ook van toepassing op FIT. FIT is een gedecentraliseerde dienst van de Vlaamse overheid die het gehele ambtsgebied van de Vlaamse Gemeenschap bestrijkt in de zin van artikel 35 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot de hervorming van de instellingen. Voor FIT, maar ook voor andere gemeentelijke loketten waar het voorval op zinspeelde, is de bestuurstaal dus verplicht het Nederlands. In de huidige context zorgt de taalwetgeving ervoor dat alles in het Nederlands gecommuniceerd en gepubliceerd moet

worden, en dat wij dat daarna naar het Engels of het Frans mogen vertalen voor de publicaties. Voor FIT impliceert dat een aanzienlijke kostprijs, maar soms ook enig tijdverlies, wanneer het echt op maat van een kandidaat-investeerder moet gebeuren.

FIT past de taalwetgeving natuurlijk strikt toe. In een bepaald landendossier, aangeleverd door AWEX, waarbij het echt kwestie was van heel snel op een offerte te kunnen inspelen, werd de post echter in originele opmaak in het Frans aan het bedrijf bezorgd. De Taalcommissie heeft geoordeeld dat dat niet kan en dat het vertaald moest worden. In sommige gevallen is het dus wel degelijk zo dat de snelheid en de kwaliteit van het werk van FIT voor onze ondernemingen een minwaarde oploopt doordat de taalwetgeving op dat punt zo weinig toelaat.

Een ander voorbeeld zijn de 'Wereldwijs'-dagen, de terugkomdagen voor alle Vlaamse economische vertegenwoordigers en handelssecretarissen naar België. Ook daar is de voertaal het Nederlands en moet alles simultaan vertaald worden voor de anderstaligen. Soms zou dat beter kunnen werken indien men rechtstreeks met die mensen in het Engels zou kunnen communiceren.

De afdeling Investeren van FIT probeert potentiële buitenlandse investeerders natuurlijk zo goed mogelijk te begeleiden bij de realisatie van hun investeringsproject in Vlaanderen. Een van de cruciale punten daarbij is dat zij hen trachten wegwijs te maken doorheen alle administratieve en andere procedures door hun die info zo veel mogelijk in het Engels te bezorgen. Dit betekent natuurlijk geenszins dat de buitenlandse investeerder niet vaak wordt geconfronteerd met taalproblemen. Alle officiële documenten dienen in het Nederlands te worden ingediend en hun overgemaakt te worden volgens de taalregeling.

Gelet op de specifieke taakstelling van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen lijkt het mij toch aangewezen dat het agentschap daar waar nodig en noodzakelijk andere talen dan het Nederlands kan gebruiken in de relatie met buitenlandse investeerders of met andere buitenlandse partners. Als een Vlaamse investeerder zich vandaag zou aanmelden in een van de Europese lidstaten en men zou hem daar niet in het Engels helpen, dan zouden er nogal wat uitspraken volgen over de stand van dat land omdat het niet in staat is om een buitenlandse investeerder of partner in een bepaalde gemeenschappelijke businessstaal te woord te staan. Het spreekt voor zich dat elke stap die drempelverlagend werkt ten aanzien van een investeerder, voor ons een bijkomende troef vormt als aantrekkingspool voor buitenlandse investeringen, temeer daar we ons erop beroepen dat een van de troeven de meertaligheid is.

Verder wordt FIT ook geconfronteerd met een krapte op de arbeidsmarkt inzake werknemers die geïnteresseerd zijn om te werken in een internationale omgeving. Dat is echt een signaal. De beperkingen van het gebruik van een vreemde taal in het hoger onderwijs zorgen ervoor dat de mentaliteit bij studenten vandaag minder internationaal is dan we zouden willen. Kranten en onderzoekers spreken terecht van een ‘onder de kerktoren’-mentaliteit. Die helpt ons natuurlijk niet in onze internationaliseringsstrategie. We hebben onlangs in de plenaire vergadering gedebatteerd over het taalgebruik in het hoger onderwijs. Minister Vandenbroucke heeft terecht gezegd dat hij een aanpassingsvoorstel zal doen. U verwees zelf naar de VIA-uitspraak. Van de ‘captains of society’ stelde 80 percent dat we in Vlaanderen absoluut nood hebben aan meer Engelstalige cursussen en 73 percent stelde dat we strategisch moeten inzetten op het aanbieden van overheidsteksten in andere talen dan het Nederlands om ervoor te zorgen dat onze internationaliseringsopdracht slaagt. U mag niet vergeten dat vandaag 41 percent van de jobs in de industrie afhankelijk is van buitenlands kapitaal. U moet goed beseffen dat bijna de helft van de mensen die vandaag een job hebben, niet in de diensten, maar in de industrie, afhankelijk is van buitenlandse investeerders. U kunt inschatten wat het belang is van buitenlandse investeerders voor onze economie, voor onze jobs en voor onze welvaart.

We kunnen er niet met een gespleten persoonlijkheid naartoe trekken. We presenteren ons in het buitenland op een professionele manier. We roemen onze meertaligheid en professionaliteit, ook van onze Vlaamse economische vertegenwoordigers, want die worden geselecteerd op het in meerdere talen te woord kunnen staan van mensen. Maar wanneer een investeerder beslist om daadwerkelijk naar hier te komen, dan zouden wij hem niet mogen helpen of zouden we hem moeten verplichten om tolken in te schakelen. Dat zou haaks staan op ons rodeloperbeleid voor de buitenlandse investeerders. Op dit moment ondervinden we heel veel concurrentie van andere landen en regio's die begrepen hebben dat het aantrekken van buitenlandse investeerders een belangrijke opdracht is om de economie zuurstof te geven voor de toekomst.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, ik begrijp iets niet goed. De taalwetten in dit land bestaan onderhand al meer dan 30 jaar. Er zijn periodes geweest dat Vlaanderen er perfect in slaagde om grote investeerders aan te trekken. Nu zou dat plotseling niet meer gaan, nu zou dit een groot obstakel vormen om nog investeerders aan te trekken. Ik mis daar een logica in.

U verwijst naar een aantal landen waar men zeer soepel is in het taalgebruik ten aanzien van investeerders. Ten

eerste denk ik niet dat het zo is dat men, zelfs in Europa, in alle landen in het Engels terecht kan. Volgens mij is dat niet overal het geval. Ik denk aan Spanje, Duitsland en andere landen. Natuurlijk is er het feit dat wij hier door de context waarin we leven, als het ware gedwongen worden om een strikte naleving van de taalwetgeving na te streven. In eerste instantie kunnen nieuwe investeerders perfect geholpen worden zonder dat de taalwetgeving gewijzigd hoeft te worden.

Wat mij nog meer verwonderde in uw betoog, is dat u – als ik u goed heb begrepen – het Septemberdecreet, dat de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers regelt, zelfs op de helling wil zetten. Daar kan ik helemaal niet aan uit. Ik kan me niet inbeelden dat andere Europese landen zo soepel zouden zijn voor wat het sociale betreft. U wilt dus dat de sociale betrekkingen ondergeschikt gemaakt worden aan de economische expansie en dat vind ik heel verregaand. Ik hoop dat u daarmee niet het standpunt van de Vlaamse Regering vertegenwoordigt.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Er is een verschil tussen de buitenlandse investeringen die we nu proberen aan te trekken en die van pakweg een aantal jaar geleden. Steeds meer proberen wij kennisinvesteringen aan te trekken, dat betekent kenniswerkers waarvoor communicatie en taal zeer belangrijk zijn, omdat er een bepaalde gemeenschappelijke voertaal gevoerd wordt. Meer dan het aantrekken van investeringen in productie en machines, focussen we nu op het aantrekken van kennisinvesteringen. Die onderzoekers, die kenniswerkers, weten heel duidelijk in welke taal ze die kennis willen uitvoeren en welke taal ze hanteren in hun werkomgeving. Dat is een groot verschil met een aantal jaren geleden. Het zou jammer zijn geweest als we die aansluiting op de kenniseconomie hadden gemist, maar die is er nu. De dingen veranderen door de tijd.

Het is ook een kwestie van hoffelijkheid. De expert van VIA heeft ook gezegd dat de wijze waarop je met je regels omgaat, soms een kwestie van hoffelijkheid is. Het geeft buitenlandse investeerders het signaal dat we bereid zijn om hen maximaal te helpen als zij vragen hebben over de administratieve voorwaarden en over hoe het hier in elkaar zit. Ik pleit ervoor dat op een hoffelijke manier te doen. Ik begrijp niet waarom Vlaanderen zoveel middelen over zou hebben om in het buitenland te prospecteren en als die mensen dan hier komen, we die hoffelijkheid niet aan de dag zouden willen leggen.

Met een zelfde wetgeving is het soms een kwestie van signalen die je geeft. Als we de bestaande wetgeving op de spits drijven, dan zullen we het zeer moeilijk hebben buitenlandse investeerders ervan te overtuigen

dat we open staan voor wat zij in onze regio aan welvaart willen brengen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Ik blijf erbij dat men hoffelijkheid aan de dag kan leggen zonder dat daarvoor de taalwetgeving moet worden aangepast.

In principe hebt u natuurlijk gelijk, mevrouw de minister. In een normaal land zou dit geen punt van discussie zijn, maar we leven nu eenmaal in een context waar dat helaas wel het geval is, en het is gevaarlijk om daarmee te spelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
